

ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОГО ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кук М. І., Гудзоватий О. І., магістранти
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Т.В. Мединська
Львівський торговельно-економічний університет

Важливою рушійною силою управління податковою політикою, як на мікрорівні, так і на макрорівні виступає податковий менеджмент, який посідає вагоме місце серед елементів фінансового управління в діяльності суб'єктів господарювання або держави в цілому, а отже і впливає на всі аспекти розвитку.

Оскільки в питаннях, що стосуються податкового менеджменту зацікавлені всі сторони, як фізичні особи, суб'єкти господарювання, так і держава загалом, виділяють три рівні податкового менеджменту (рис. 1).

Рисунок 1 – Структура податкового менеджменту

Складено авторами за даними [1, с. 14]

Корпоративний податковий менеджмент (мікрорівень) – як складова фінансового менеджменту, що передбачає розробку управлінських рішень, спрямованих на формування і підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства, регулювання його взаємовідносин із державою в процесі перерозподілу доходів і наповнення держбюджету [2, с. 59].

Метою корпоративного податкового менеджменту є максимізація доходу на основі вибору найбільш ефективного та оптимального варіанту сплати податкових платежів.

Тематиці корпоративного управління приділяли увагу широке коло науковців і практиків: Гриньова В., Дема Д.І., Князькова В.Я.,

Коулз Р., Краковський О., Маєр К., Мартинюк Г.П., Фурса Т.П., Фурик І., Худік О., Чмир Ю.В., Шевчук І.В. та інші, однак, дане питання залишається відкритим, оскільки єдиного підходу до його розуміння в економічній теорії не сформовано.

Реалізація ефективного корпоративного менеджменту на підприємстві забезпечить розквіт та довготривалу діяльність за всіма векторами розвитку. Тому, багато науковців розробляють процеси, які би забезпечили ефективне управління податками на підприємстві, основні з яких:

1. Аналіз зовнішнього податкового середовища, прогнозованих нормативно - правових змін чинного законодавства, міжнародних конвенцій з питань оподаткування;

2. Розробка податкової стратегії підприємства (податкове прогнозування) відповідно до загальної стратегії економічного розвитку і прогнозу зовнішніх податкових умов і пільг;

3. Податкове планування. Розробка системи планів підприємства передбачає оптимізацію виробничих альтернатив з урахуванням податкового навантаження і його перерозподілу в ринковому середовищі;

4. Податковий моніторинг господарських операцій. Постійний оперативний аналіз джерел витрат, податкова експертиза проєктів, договорів тощо;

5. Контроль виконання рішень у сфері податкового управління.

6. Оцінка результатів корпоративного податкового менеджменту. Результатами податкового менеджменту можуть бути як коментарі до змін в оподаткуванні і на їх основі рекомендації відповідним підрозділам підприємства, так і проведення коригуючих дій щодо відхилень, які виникають та інші [3, с. 112-113].

Корпоративний податковий менеджмент передбачає декілька рівнів, кожен з яких вимагає певних знань і навичок:

- рівень перший — вивчити податкові закони і навчитися своєчасно і правильно сплачувати податкові платежі. Для цього треба знати лише перелік усіх податків і зборів, їх об'єкти оподаткування, ставки, джерело і терміни сплати;

- рівень другий — навчитися оптимально сплачувати податкові платежі (планувати пропорційність прибутків і витрат в одному податковому періоді, уникати дебіторської заборгованості, тобто не платити зайвого), аналізувати фінансовий стан підприємства;

- рівень третій — навчитися платити мінімально, застосовуючи законні методи зменшення податкового тиску [4].

Наведені рівні свідчать, в першу чергу, про складність управління податками на підприємстві, в другу чергу, про значимість корпоративного менеджменту для підприємства і в третю чергу, про наявність інтелектуальних ресурсів, зокрема кваліфікованого персоналу, який би забезпечив належний рівень управління підприємницьким податком.

У процесі діяльності, підприємство допускається помилок, в тому числі, податкових, які є негативним явищем та створюють певний ризик для підприємства. До основних причин допущення даних помилок належать: відсутність грамотного формування звітів по оподаткуванню або ж взагалі відсутність будь-яких документів ведення обліку податків; недотримання чинного законодавства, зокрема розділів, що безпосередньо стосуються менеджменту податків; несвоєчасне реагування на, а отже, довший час адаптації на зміну положень чинного законодавства; відтермінування часу на подання звіту та наявність податкового боргу; приховування реальної суми податків та інші причини [5, с. 485].

Отже, ефективна реалізація податкового менеджменту, зокрема корпоративного є запорукою успішного функціонування та розвитку. Дійсно, управляти податками, досягати максимального доходу, оптимізувати податкові платежі є дуже складним процесом для суб'єктів господарювання і водночас, дуже важливим, значущим.

Належна організація персоналу, дотримання всіх законів, правил, вимог, запропонованих підходів, зважання на досвід щодо податкового управління, своєчасність реагування та швидка адаптація на податкові зміни, які відбуваються на макрорівні – все це забезпечить ефективну організацію корпоративного менеджменту на підприємстві, а отже і перспективне функціонування діяльності бізнесу.

Інформаційні джерела:

1. Дема Д.І. Податковий менеджмент: навч. посібник / Д.І. Дема, І.В. Шевчук, Г.П. Мартинюк. – К.: Алерта, 2017. – 256 с.
2. Князькова В.Я. Особливості податкового адміністрування в умовах розбудови ринкових відносин в Україні / В.Я. Князькова, Л.К. Сергієнко // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2015. – № 1. – С. 58-66.
3. Фурса Т.П. Особливості корпоративного податкового менеджменту / Т.П. Фурса // Міжнародна науково-практична конференція. – 2012. – С. 110-113.
4. Чмир Ю.В. Напрями організації корпоративного податкового менеджменту / Ю.В. Чмир: [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/4_SND_2009.doc.htm.
5. Мединська Т.В. Податковий менеджмент в системі управління підприємством в умовах євроінтеграції / Т.В. Мединська, М.І. Кук // Матеріали ІІІ Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Облік і оподаткування: реалії та перспективи» (18-20 квітня 2018 року). – Ірпінь, 2018. – С. 481-485.